

ŚWIĘTA JADWIGA KRÓLOWA

Autor:

Agata Łucja Bazak, diecezja sandomierska

Poziom nauczania:

Szkoła podstawowa, klasy III-IV.

Wiodące cele katechetyczne:

- Poznanie biografii świętej Jadwigi Królowej.
- Poszukiwanie właściwej drogi swojego życia.

Szczegółowe cele operacyjne (przewidywane osiągnięcia ucznia):

1. WIEDZA

1. U. pamięta, kim była święta Jadwiga.
2. U. wie, jakimi zasadami w życiu kierowała się królowa Jadwiga.
3. U. rozumie, czym jest świętość.

2. UMIEJĘTNOŚCI

- U. potrafi opisać świętość życia królowej Jadwigi.
- U. potrafi zrozumieć, dlaczego warto zrezygnować z ziemskich przyjemności.

3. POSTAWY

- U. wyraża pragnienie osiągnięcia świętości życia.
- U. naśladuje królową Jadwigę w czynieniu dobra.
- U. troszczy się o potrzeby własne i innych.

Procedury osiągnięcia celów:

- Modlitwa.
- Praca z tekstem.
- Rozmowa kierowana.
- Medytacja obrazów.
- Podróż w wyobraźni.

Środki dydaktyczne:

1. Kartony z napisami.
2. Mapa Europy.
3. Obraz przedstawiający świętą Jadwigę.
4. Obraz przedstawiający Krucyfiks z Katedry wawelskiej.
5. Teksty z pieśniami ku świętej Jadwidze królowej.

WPROWADZENIE

Modlitwa:

„Cicha, skromna, zamyślona
na Wawelu śpisz przez wieki,

błogosławiąc w swoim sercu
Boga, który był człowiekiem.

Ref. Dobra Jadwigo, piękna Królowo,
pokój i mądrość u twego tronu,
przemów za nami do Boga słowo
za ziemię Piastów i Jagiellonów.

Chrzestną matką byłaś pogan,
opiekunką dla uczonych,
władcom Tyś służyła radą
ciężar niosąc swej korony.

Na kamieniu Twego życia
ślad miłości odcisnięty.
Iść pragniemy Twoją drogą,
bo to ślad jest prawdy święty.

Krzyżem Twoim był za życia
krzyż każdego ubogiego.
Klęknij z nami dziś pod krzyżem
razem z naszą ludzką biedą.

(M. Skwarnicki, *Pieśń o królowej Jadwidze w: Ku czci świętej Jadwigi królowej*,
Kraków 1999, s. 86.)

PODANIE PRAWDY

K. prezentuje uczniom obraz królowej Jadwigi.

Dziś będziemy podróżować po Europie wraz ze świętą Jadwigą królową, która żyła w latach 1374-1399. Swoją podróż życiową Jadwiga rozpoczęła w Budzie (dzisiejszy Budapeszt) na Węgrzech. Urodziła się w zamku budzińskim położonym na brzegu Dunaju. Była trzecią najmłodszą córką króla Węgier i Polski Ludwika Andegaweńskiego i Elżbiety, księżniczki bośniackiej.

K. prezentuje mapę Europy. Pokazuje dzieciom państwa związane z życiem królowej Jadwigi: Węgry, Polskę i Litwę.

Następnie dzieli klasę na grupy. Każdej grupie rozdaje wcześniej przygotowane kartony, na których umieszczone są najważniejsze informacje z życia królowej Jadwigi (załącznik nr 1). Uczniowie odczytują je po kolei według kolejności. Po odczytaniu treści, uczeń umieszcza karton za pomocą magnesów na tablicy.

K. kontynuuje:

Podróż po Europie śladami królowej Jadwigi rozpoczynamy od państwa węgierskiego.

Uczeń 1:

Dnia 18 lutego 1374 r. na świat przyszła Jadwiga, trzecia córka Ludwika Andegaweńskiego i Elżbiety. Urodziła się w Budzie (dzisiejszy Budapeszt) na Węgrzech.

Uczeń 2:

Jadwiga wychowywała się na węgierskim dworze w atmosferze religijnej. Jej babka Elżbieta Łokietkówna zaszczepiła w niej poszanowanie cnót chrześcijańskich, takich jak miłość Boga i bliźniego.

Uczeń 3:

Jadwiga wychowana została w duchu franciszkańskiej pokory, służby wobec ubogich i cierpiących oraz posłuszeństwie do kapłanów. Na dworze jej ojca Ludwika dzień rozpoczynano od mszy św. Sam król Ludwik dawał temu szczególny przykład.

Uczeń 4:

Od najmłodszych lat Jadwiga uczyła się historii, geografii, gramatyki, języka łacińskiego, niemieckiego i węgierskiego. Znała także język polski i włoski. Uczyła się również zajęć praktycznych takich jak: szycia i haftu. W jej wychowaniu zwracano uwagę na kształcenie wytrwałości, wierności w dotrzymywaniu słowa i obowiązkowości.

K. kontynuuje:

W dalszą podróż pojedziemy do Polski, do Krakowa. Co wiecie o zamku królewskim na Wawelu? Czyją siedzibą był Wawel?

Uczeń 1:

W 1383 r. po śmierci ojca (zmarł w 1382 r.) Jadwiga przybyła do Polski, do Krakowa. Miała wówczas 9 lat.

Uczeń 2:

Dnia 16 października 1384 r. Jadwiga została ukoronowana na króla Polski w katedrze na Wawelu. Miała wówczas 10 lat. Samodzielnie rządziła krajem do 1386 r.

Uczeń 3:

Dnia 18 lutego 1386 r. Jadwiga poślubiła księcia litewskiego Władysława Jagiełłę, który ukoronowany został na króla Polski.

K. kontynuuje:

Z Krakowa wyruszamy do Litwy i jej stolicy Wilna.

Uczeń 1:

W latach 1386-1387 nastąpił chrzest państwa litewskiego.

Uczeń 2:

Królowa Jadwiga pomagała ludności litewskiej w organizacji kościołów. Wysyłała na Litwę księży, dostarczała szaty, naczynia i inne przedmioty potrzebne do odprawiania nabożeństw.

Uczeń 3:

Dnia 17 lutego 1387 r. za sprawą królowej Jadwigi utworzona została katedra pw. Stanisława Biskupa i Męczennika wraz z siedzibą biskupa w Wilnie.

K. kontynuuje:

Opuszczamy Litwę i z powrotem udajemy się do Polski.

Uczeń 1:

Królowa Jadwiga troszczyła się nie tylko o wiarę i kościoły na Litwie. Jej troską objęte zostały także kościoły w Polsce np. w Sandomierzu i Krakowie.

Uczeń 2:

Królowa Jadwiga otaczała opieką również swoich poddanych, jak prawdziwa matka. Zależało jej na tym, by nie cierpieli biedy, a zwłaszcza duchowej. Wiarę traktowała jako

bogactwo najcenniejsze i troszczyła się o jej rozkrzewianie i rozwijanie. W 1397 r. ufundowała Wydział Teologiczny na Akademii Krakowskiej zapisując na ten cel wszystkie swoje kosztowności.

Uczeń 3:

Królowa Jadwiga prowadziła bardzo surowe życie. Wyrzekła się wielu kosztowności, nawet berło ze złota zamieniła na drewniane.

Uczeń 4:

Królowa Jadwiga zmarła 17 lipca 1399 r. w opinii świętości, mając 25 lat. Przez całe swe życie gorąco miłowała Boga i Jego syna Jezusa Chrystusa. Pragnęła przekazać te prawdy ludziom. W trudnych chwilach zawsze modliła się przed Chrystusem Ukrzyżowanym w katedrze wawelskiej.

POGŁĘBIENIE

K. pokazuje obraz królowej Jadwigi u stóp wawelskiego krzyża lub sam krzyż na Wawelu przed, którym modliła się królowa Jadwiga.

Następnie zadaje uczniom pytanie:

-Skąd królowa Jadwiga czerpała siły, by nie sprzeciwiać się trudnościom lecz przyjmować wszystko z ręki Boga i czynić wiele dobrych uczynków?

K. podsumowuje wypowiedzi uczniów.

Tę niezwykłą moc dawał jej Chrystus. Jadwiga była z nim związana od najmłodszych lat. Rozumiała dobrze krzyż Chrystusa, który jest mądrością chrześcijan i który jest jedyną mądrością (por. 1 Kor 1, 23-24). Wraz z wiarą przywiozła do Polski ze sobą z rodzinnego dworu wizerunek Ukrzyżowanego, który umieszczony został w jednym z bocznych ołtarzy w katedrze wawelskiej, zwany pod nazwą Czarnego Krucyfiks. Często widziano ją modlącą się u stóp tego krzyża, rozmawiającą z Chrystusem, rozważającą wszystkie trudne i poważne sprawy w Jego obecności. To z tego wizerunku krzyża Chrystus, w którego się wpatrywała zachęcał ją do naśladowania Go w ofierze z miłości do ludzi.

ZASTOSOWANIE

Poznaliśmy dziś drogę do świętości królowej Jadwigi.

-Pomyślcie, co nam może pomóc w osiągnięciu świętości?

Wypowiedzi uczniów.

POWTÓRZENIE

K. zachęca, aby każdy uczeń powiedział jedno zdanie (według niego najważniejsze o królowej Jadwidze).

ZAKOŃCZENIE

Praca domowa.

Napisz samodzielnie modlitwę za wstawiennictwem królowej Jadwigi o pomoc w osiągnięciu świętości życia.

Wspólna modlitwa.

Załącznik nr 1

Węgry

Uczeń 1:

Dnia 18 lutego 1374 r. na świat przyszła Jadwiga, trzecia córka Ludwika Andegaweńskiego i Elżbiety. Urodziła się w Budzie (dzisiejszy Budapeszt) na Węgrzech.

Uczeń 2:

Jadwiga wychowywała się na węgierskim dworze w atmosferze religijnej. Jej babka Elżbieta Łokietkówna zaszczepiła w niej poszanowanie cnót chrześcijańskich, takich jak miłość Boga i bliźniego.

Uczeń 3:

Jadwiga wychowana została w duchu franciszkańskiej pokory, służby wobec ubogich i cierpiących oraz posłuszeństwie do kapłanów. Na dworze jej ojca Ludwika dzień rozpoczynano od mszy św. Sam król Ludwik dawał temu szczególny przykład.

Uczeń 4:

Od najmłodszych lat Jadwiga uczyła się historii, geografii, gramatyki, języka łacińskiego, niemieckiego i węgierskiego. Znała także język polski i włoski. Uczyła się również zajęć praktycznych takich jak: szycia i haftu. W jej wychowaniu zwracano uwagę na kształcenie wytrwałości, wierności w dotrzymywaniu słowa i obowiązkowości.

Kraków

Uczeń 1:

W 1383 r. po śmierci ojca (zmarł w 1382 r.) Jadwiga przybyła do Polski, do Krakowa. Miała wówczas 9 lat.

Uczeń 2:

Dnia 16 października 1384 r. Jadwiga została ukoronowana na króla Polski w katedrze na Wawelu. Miała wówczas 10 lat. Samodzielnie rządziła krajem do 1386 r.

Uczeń 3:

Dnia 18 lutego 1386 r. Jadwiga poślubiła księcia litewskiego Władysława Jagiełłę, który ukoronowany został na króla Polski.

Litwa

Uczeń 1:

W latach 1386-1387 nastąpił chrzest państwa litewskiego.

Uczeń 2:

Królowa Jadwiga pomagała ludności litewskiej w organizacji kościołów. Wysyłała na Litwę księży, dostarczała szaty, naczynia i inne przedmioty potrzebne do odprawiania nabożeństw.

Uczeń 3:

Dnia 17 lutego 1387 r. za sprawą królowej Jadwigi utworzona została katedra

pw. Stanisława Biskupa i Męczennika wraz z siedzibą biskupa w Wilnie.

Polska

Uczeń 1:

Królowa Jadwiga troszczyła się nie tylko o wiarę i kościoły na Litwie. Jej troską objęte zostały także kościoły w Polsce np. w Sandomierzu i Krakowie.

Uczeń 2:

Królowa Jadwiga otaczała opieką również swoich poddanych, jak prawdziwa matka. Zależało jej na tym, by nie cierpieli biedy, a zwłaszcza duchowej. Wiarę traktowała jako bogactwo najcenniejsze i troszczyła się o jej rozkrzewianie i rozwijanie. W 1397 r. ufundowała Wydział Teologiczny na Akademii Krakowskiej zapisując na ten cel wszystkie swoje kosztowności.

Uczeń 3:

Królowa Jadwiga prowadziła bardzo surowe życie. Wyrzekła się wielu kosztowności, nawet berło ze złota zamieniła na drewniane.

Uczeń 4:

Królowa Jadwiga zmarła 17 lipca 1399 r. w opinii świętości, mając 25 lat. Przez całe swe życie gorąco miłowała Boga i Jego syna Jezusa Chrystusa. Pragnęła przekazać te prawdy ludziom. W trudnych chwilach zawsze modliła się przed Chrystusem Ukrzyżowanym w katedrze wawelskiej.

Załącznik nr 2

Wizerunek krzyża na Wawelu, przed którym modliła się królowa Jadwiga

